

Hi ha coses que un cronista no voldria haver d'explicar, perquè fereixen l'amor propi, però la tasca assumida des d'aquest espai m'ha portat a una labor gairebé detectivesca de llarg abast i resultats tristíssims, de la qual he anat prenent notes i que, tot seguit, exposo amb la màxima fredor notarial de què sóc capaç, tot i el ridícul en què poden deixar-me, perquè les crec alligadores per a molts conciutadans, però sobretot per a mi mateix.

El dijous 5 de novembre de 1997, a les 11.27 del matí vaig rebre una trucada d'algú que, amb veu insegura, em cità al Rubión a les 13.00 per convidar-me a un vermut i explicar-me un cas sobre el qual se'm volia demanar consell, com a persona assabentada de les petites interioritats de la ciutat.

A les 12.56 entrí al bar i em vaig asseure lluny dels futbolins on un parell de joves disputaven una partideta amb crits i passió tan sorollosa que m'agafà por que, maldrestes, en un xut furiós no em clavessin la bola a un ull. Mirava el rellotge i no treia l'ull de la porta. A les 13.05, quan ja començava a creure'm víctima d'una innocentada estúpida, se m'acostaren dues criatures amb motxillers d'anar a l'escola, vermells de galtes, suats, com si haguessin vingut corrents, i em varen preguntar.

Vostè és el senyor FelIU Vallès?

Vaig moure el cap per dir que sí i els demano si eren ells els qui m'havien citat, convençut, ja, d'haver estat triat per un escarni infantil.

Sí... –contestaren a cor, ajupint el cap com dos culpables. Tot seguit, nerviosos, s'embarbussaven: –**Oi que no està enfadat? Ens ajudarà? No sabem a qui acudir! Estem desesperats!**

Quants anys teniu? –vaig fer, jo, per dir alguna cosa, afectat per les súpliques inesperades.

Jo en tinc tretze i ell onze. Ens diem Albert i Miquel Batlleu i busquem la nostra iaia.

Sense sortir de la meua perplexitat i per mirar d'aparentar calma, demaní un vermut blanc amb ginebra i dues Coca-coles per als nens, dis-

cròniques urbanes

Crònica d'una fuga insòlita

FELIU VALLÈS

posat, ara sí, a arribar al final d'aquella situació, per estúpida que resultés (i ho resultà).

El resum de la seva comunicació fou el següent: la iaia dels nens, Angeleta Pardell, havia desaparegut de casa sense deixar cap rastre feia dues setmanes i ells l'enyoraven. Els pares n'havien donat "parte" a la policia, però els dos minyons no es refiaven de les pesquisses oficials i asseguraven, sense que ningú els volgués fer cap cas, que la iaia Angeleta s'amagava perquè estava tipa de sentir-se dir a casa, per part del gendre i de la filla, que era una nosa. I els nens asseguraven, acabades les coca-coles llurs, llavors ja amb llàgrimes als ulls, que la iaia se n'havia anat a fer d'artista, que "deia que era el que sempre havia volgut ser".

I quants anys té, la iaia? –vaig demanar.

Setanta-dos, em sembla... –digué el gran.

Aquella afirmació em desconcertà encara més, però, portat per una bondat innata que acostuma a dur-me maldecaps (i, per què negar-ho, per una xafarderia no menys substancial) vaig prometre'ls que miraria de saber on parava la seva iaia.

Després d'unes mostres d'agraïment tan efusives que acabaren amb un got fet a miques i una cadira per terra, del salt que em van fer al coll els dos minyons (fent evident, així, les seves mancances afectives, d'ençà la desaparició de la iaia), els vaig demanar un telèfon de con-

tacte i una fotografia, tot assegurant que miraria d'esbrinar pels ambients dels avis i dels artistes de la ciutat si en trobava alguna pista.

Durant dos mesos vaig visitar tots els casals d'avis, per aguantar mil batalletes, partides de dòmino i de cartes, un campionat de petanca, festes socials insuportables, incabables sessions de ball al·lucinant, la preparació d'un "tió" i un pessebre que portà més d'una baralla a cops de bastó i crosses, i una festa de "reveillon" patètica, tot amant sempre amb sessions de converses a crits que derivaren indefectiblement cap al tema de que va tenir la culpa que es perdés la guerra del 36; amb uns resultats infructuosos: ningú no coneixia la tal Angeleta Pardell, que semblava que se l'hagués empassada la terra. I les dues criatures, que cada tres dies em trucaven, sense esperar que ho fes jo, em bramaven per telèfon, amb un desconsol encomanadís.

I també, durant aquells dos mesos, fins passades les festes de Nadal, amb idèntics resultats negatius, vaig freqüentar els assajos de les companyies "amateurs" més o menys estables que preparaven "Els Pastorets" a La Faràndula, al Centre de Sant Vicenç de la Creu Alta i a la SCR El Ciervo, per saber si en tenien notícia. Vaig fer-hi bones amistats que em permeteren conèixer alguns casos curiosos que algun dia caldrà explicar, però ningú no sabia donar-me notícia de la iaia de l'Albert i el Miquel Batlleu que, en veure passar el temps sense resultats, donaren mostres de desconfiança trucant-me només un cop per setmana, amb la pregunta feridora: **Res de la iaia, oi?**

Que jo havia de respondre amb una impotent negació.

I quan ja tenia mig oblidat el cas, mirant de cobrir-lo amb altres ocupacions per no deixar-me desmoralitzar pel fracàs, a la impensada, aparegué la solució. O, més ben dit: la que jo pensava que era una solució.

Corria el mes de març passat. A ca l'Estruc fou convocada tota la gent

de teatre, tothom qui volgués sortir al serial de la televisió que havien de començar a fer aviat. Els ciutadans amb ànsies, vocació i suposades dots interpretatives, anaren passant per davant de la càmera a dir quatre coses en això que anomenen "casting". Era un fet digne de veure, la insospitada quantitat de gent que sentia l'art de Talia a les venes. M'hi vaig acostar per xafardejar i veure si trobava un tema més per guardar o per narrar dels fets ciutadans remarcables, però de seguida m'hi vaig avorrir, sobretot de saludar gent que s'entestaven a creure que jo també volia sortir a la tele i a fer-me creure que ells anaven a treure-hi el nas, només. I mentre saludava a un conegut tripaire del mercat que, com que les coses se li posen difícils amb les obres, devia haver decidit anar a provar sort, algú em picà a l'esquena:

Ara us toca a vós!

A mi? – no sabia què em deien.

Sí, va, no us entretingueu! – em cridava un jove que semblava molt impacient, amb una gorra amb la visera al clatell, que ja m'agafava pel braç i em duia al davant d'uns focus.

Escolteu, mestre! –m'hi vaig encarar– Què us heu cregut? A veiam si us penseu que podeu fer-me anar amunt i avall com si res! Una mica de respecte, eh! Deixeu-me anar ara mateix si no voleu que us...!

Molt bé! Magnífic! –de darrere un focus sortia una veu i uns aplaudiments– **Necessitem homes de caràcter com aquest. Feu-lo entrar a dins.**

Sense donar-me temps a saber què feien, em vaig trobar en una mena d'oficina amb un numeret a la mà i una senyoreta que mastegava xiclet i feia explotar bombolles amb frenesí que em demanava:

Apunti aquí: nom i adreça (plaf! butllofa explotada).

DNI. (plaf!) **Firmi a baix on hi ha la creueta** (plaf!). **Demà a tres quarts de sis** (plaf!) **del matí sigui a la porta del Paddock** (plaf!). **Un altre!** (plaf!).

Em disposava a esparracar, indignat, allò que devia ser un contracte, quan els meus ulls es van creuar amb una fesomia que em semblà coneguda. Es dirigia cap a l'interior d'aquella mena d'oficina, obrint-se pas amb una lentitud estudiada, somrient, una senyora gran, molt elegant, ben plantada, que em mirà un instant amb posat displicent.

Em permet passar, si us plau –xiuxiuejà com si em digués alguna cosa important, sense deixar de somriure, a penes mirant-me.

Angeleta Pardell! –vaig exclamar.

La fesomia de la dona va canviar de sobte. S'endurí, es posà seriosa i féu una ganyota de disgust:

Calli, home! –aclucà els ulls per mirar-me més bé– De què em coneix vostè, a mi?

La vaig dur a un racó, enmig de la gentada, i li vaig parlar dels seus néts, perquè em pensava que l'entendria. Però no em va deixar acabar:

Miri senyor... Vallès, m'ha dit que es diu, oi? Doncs miri, senyor Vallès: jo no penso tornar a casa de la meva filla i d'aquell animalot. I aquell parell de bèsties dels meus néts també ja poden anar-se'n a fer punyetes. L'Angeleta Pardell no existeix, s'ha mort, ha desaparegut. Una servidora es diu Mercè Bolonyà: és el meu nom artístic i el que tinc al DNI, perquè me l'he canviat, veu? –me'l mostrà i era cert–, i aquí diu que sóc de Puigcerdà. He tingut la mala sort que ara em contractessin per fer aquesta telenovel·la aquí, a Sabadell, on ja em temia

que algú acabaria diguem que "confonent-me". Però jo sóc una professional, sap? I tinc els meus drets. Ja els pot anar a dir a aquella família Batllell que la "iaia" que cosia, cuinava, fregava, planxava, cuidava la canalla, aguantava els seus crits i, a sobre, pagava amb la seva pensió i amb les rendes del meu difunt marit el que el gandul del meu exgendre no sabia guanyar treballant, ja no hi és, ha volat. Perquè és per la pensió que em volen, no ho sabia? Pregunti, pregunti a aquell parell de marrecs d'on sortien tots els seus capricis: de la iaia! I com que em vaig endur la llibreta de la caixa...! No, no podran anar més de vacances amb els diners de l'avi, que era el meu home i són meus! Per això em volen, ara, perquè se'ls ha acabat el "xollo". Digui'ls que, si em volen veure, mirin la televisió: la Mercè Bolonyà és tot una artista i no té res a veure amb l'escarràs que van tenir! Passi-ho bé! Es girà amb posat orgullós i em deixà mut. No vaig trigar a telefonar els nanos Batllell que, en saber la nova, guardaren un silenci culpable, a l'altre cantó de l'aparell. I la història del meu fracàs investigador va tenir el seu final definitiu el diumenge 3 de maig, quan vaig veure l'Angeleta Pardell/Mercè Bolonyà fent el paper de dama rica del castell de Can Feu, conxorxada amb un calb de patilles desmesurades per ordir un munt d'assassinats. M'hauria agradat ser a casa dels Batllell per veure quina cara hi feien, però el desenllaç de tot aquell temps perdut en un engany mesquí m'ha fet passar les ganes de tenir-hi cap relació, i em limito a transcriure els fets, alligadorats, per pura penitència.

MONISTROL
 Passeig de la Plaça Major, 6
 Telèfon 725 49 25
 SABADELL

home / dona
FÈMINA
 c. Sant Quirze, 5 • Tel. 725 59 50 • SABADELL

LANGUAGE MARKET
 CENTRE D'IDIOMES

Passeig Plaça Major, 57 entresol
 Tel. 726 50 38 • 08201 SABADELL